

Transport- og Energiministeriet

Notat

Dato : 20. december 2005
J.nr. : 222-7
Sagsbeh. : TS, lokaltlf. 2 43 23
Org. enhed : 3. Kontor

Ad 2695 – transport, tele og energi – spørgsmål 2

Europaudvalget har den 6. december 2005 stillet følgende spørgsmål:

"Ministeren bedes – som lovet på Europaudvalgsmødet den 2. december 2005 – sende Europaudvalget et uddybende notat om resultatet af luftfartsforhandlingerne mellem EU og USA, herunder beskrive aftalen for så vidt angår spørgsmålet om datakrav."

Siden Kommissionen i juni 2003 fik mandat af Rådet til at forhandle om et åbent luftfartsområde mellem EU og USA, har der været otte forhandlingsrunder, og i november i år nåede delegationerne til enighed om et udkast til en omfattende første delaftale.

Aftalen fjerner alle restriktioner med hensyn til valg af ruter (markedsadgang) og kapacitet for flyvning mellem EU-landene og USA for parternes luftfartsselskaber, og for videre flyvning til tredjelande der accepterer dette. Ren indenrigsflyvning er endnu ikke inkluderet i aftalen.

USA har i denne forbindelse accepteret den afgørende klausul om, at alle EU-luftfartsselskaber for fremtiden skal kunne flyve til USA fra samtlige EU-lande og ikke kun fra selskabets hjemland. Dette er den såkaldte "Fællesskabs-designeringsklausul", som var et hovedkrav i EF-Domstolens sag i 2000 mod bl.a. Danmark om de bilaterale "open skies"-aftaler med USA. De bilaterale aftaler er i modsætning den nye aftale baseret på nationalitetsdesignering.

Billetpriserne skal kunne sættes frit af luftfartsselskaberne, og der bliver bedre muligheder for indgåelse af kommercielle aftaler vedr. codesharing (flere rutenumre på en flyvning), leasing af luftfartøjer med besætning og samarbejde med operatører af jernbaner og lastbiler. Luftfartsselskaberne får fleksibilitet med hensyn til valg af flyskift og større mulighed for valg af ground handling-system i lufthavnene.

Der vil blive etableret et udvidet samarbejde på flyvesikkerhedsområdet (såvel security som safety), hvor parterne vil arbejde i retning af mere ensartede regler og praksis. På konkurrenceområdet vil man forøge samarbejdet mellem konkurrencemyndighederne med henblik på større ensartethed i vurderingen af evt. konkurrencebegrænsende aftaler mellem luftfartssel-

skaberne. Også på områderne statsstøtte, miljøforhold og forbrugerbeskyttelse vil der blive et forstærket samarbejde. Samtidig nedsættes en fælles komité til behandling af spørgsmål, der måtte opstå om fortolkning af aftalens bestemmelser.

Meget af det rent "trafikmæssige" i aftalen findes i forvejen i Danmarks bilaterale luftfartsaftale med USA. Men den nye aftale rummer især på samarbejdsområdet mere end "open skies", og desuden kommer den til at gælde for hele EU-området, dvs. også for de ca. 15 lande, som ikke i forvejen har en sådan liberal aftale med USA.

Når aftalen er trådt i kraft, vil de to parter fortsætte forhandlingerne med henblik på yderligere liberalisering og samarbejde.

Inden Rådet kan tage endelig stilling til aftalen, skal der dog afklares nogle spørgsmål om amerikanske bestemmelser for ejerskab og kontrol med landets luftfartsselskaber. Det har hele tiden været EU's ønske, at europæiske luftfartsselskaber skal kunne deltage mere aktivt i amerikansk luftfartsindustri (og også omvendt) ved direkte opkøb eller på anden måde. Dette har man fra amerikansk side hidtil modsat sig, men for nylig har de amerikanske myndigheder fremlagt forslag til nyfortolkning af bestemmelserne om kontrol med landets luftfartsselskaber. Forslaget er fremsat uafhængigt af forhandlingerne med EU og begrundes med, at amerikansk luftfart gennem mere liberale muligheder for udenlandske investorers involvering i selskaberne bedre kan tiltrække international kapital og samarbejde i en globaliseret verden. Det amerikanske forslag analyseres nu af EU-siden.

Det er planen, at Rådet skal tage stilling til den samlede nye luftfartsaftale, når det nævnte amerikanske forslag er blevet endeligt vedtaget, hvilket ventes at kunne ske midt på foråret. Hvis den samlede nye luftfartsaftale godkendes, vil den formentlig kunne træde foreløbigt i kraft sidst på året 2006.

Hvad angår Europaudvalgets ønske om en beskrivelse af aftalen for så vidt angår spørgsmålet om datakrav, kan det oplyses, at spørgsmålet om luftfartens sikkerhed (security) behandles generelt i aftaleudkastet, og at det ikke indeholder bestemmelser om det specielle spørgsmål om udveksling af persondata i forbindelse med transatlantiske flyvninger, hvilket forhandles i andre fora mellem EU og USA.